

گزارش فوروم بین المللی نوزان علیه کنفرانس سران کشورهای ۸ گانه! ۱۶ و ۱۷ مه ۲۰۰۳

اتحاد چپ کارگری www.eteheadchap.com/lausane.pdf

این اجلاس که فعالین سیاسی چپ از دهها کشور اروپایی، آمریکایی و آسیایی در آن شرکت داشتند، بیشک یکی از مهم ترین گردهمایی‌های چپ در چند ماه اخیر به شمار میرود که مورد حمایت نشریه های «مانسلی رویو. آمریکا»، «کاره روژفرانسه»، «کرتیک کمونیست. فرانسه»، «هر میانتا. آرژانتین»، «سوسیالیست رویویو_ بریتانیا»، «بیتوین د لاینز. فلسطین»، «وینتو سوهر اسپانیا» «موومینتو. برزیل» «کنترتان. فرانسه» و سازمانها و گروههای چون «باندرا روسا. ایتالیا»، «حزب کارگران سوسیالیست بریتانیا»، «گروه اقتصاددانان چپ آرژانتین»، «جنبش برای سوسیالیسم. سویس»، «داس آرگومنت. آلمان»، «کارگران مستقل. روسیه»، ... تشکیل شده بود. «اتحاد چپ کارگری _ ایران» از نیروهای شرکت کننده در این سمینار واز حامیان آن بود.

جلسه افتتاحیه این گردهمایی، جمعه شب، ساعت ۸ بعدازظهر، با خیرمقدم شارل آندره ادري آغاز شد و پس از آن پرفسور شنه، پیرامون بحران اقتصادی سرمایه. جنگ اخیر، تأثیر آن بر روابط بین کشورهای امپریالیستی و مبارزات طبقاتی سخنرانی کرد. طی این جلسه معارفه، هر یک از سخنرانان در وقت معینی، در رابطه با دستاوردها و معضلات جنبش ضدجنگ و ارتباط آن با مبارزات کارگران و زحمتکشان در کشور خودشان، نکاتی را مطرح کردند. در همین رابطه، عضو هیئت هماهنگی اتحاد چپ کارگری نیز به تأثیر جنبش ضدجنگ بر مبارزات زنان و جوانان در ایران اشاره کرد و گفت در ایران خوشبختانه خطر رشد «جنبش اسلامی» ما را تهدید نمی‌کند، چراکه ۲۳ سال حکومت اسلام، آبرویی برای دخالت دین در دولت باقی نگذاشته است و از طرف دیگر، گسترش مبارزات کارگران علیه بیکارسازیهای گسترده، فقر و ناامنی شغلی، زمینه‌های رشد مبارزه طبقاتی را بوجود آورده است. نماینده اتحاد چپ کارگری، با اشاره به اعتراضات کارگران ایران در چند سال اخیر علیه خصوصی سازی و بیکارسازیهای گسترده، گفت: «به نظر من، یکی از راهکارهای پیشبرد جنبش ضدجنگ، ایجاد همبستگی بین المللی نیروهای چپ با مبارزات طبقاتی (نه مذهبی. ملی) مردم منطقه است. زمینه چنین فعالیتی موجود است، باید پایه‌های آنرا به مثابه تضمینی علیه جنگ‌ها و جنگ‌افروزی‌های آتی، برپا سازیم. باید ارتباط تنگاتنگ این مبارزات با جهانی شدن سرمایه و عواقب خانمان برانداز آنرا یادآور شویم تا در تداوم جنبش ضدجنگ، رادیکالیسم مبارزات آتی را تضمین نماییم.»

دیگر سخنرانان این بخش که عمدتاً از سخنرانان بخش اصلی سمینار روز شنبه نیز به شمار میرفتند، عبارت بودند از: پرفسور «آکس کلانیکس» از حزب کارگران سوسیالیست بریتانیا و پرفسور علوم سیاسی دردانشگاه لیدز، «توفیق حداد» از نشریه «بیتوین د لاینز» که در مناطق اشغالی فلسطین منتشر میشود، «کلديو کاتز» از گروه اقتصاددانان آرژانتین، «بریژیت کیچل» حقوقدان و متخصص مسائل خاورمیانه.

نکاتی در حاشیه کنفرانس

این کنفرانس، از چندین جهت دارای ویژگی بود. اول اینکه کنفرانس نتیجه فوروم اروپایی فلورانس و کوشش مشترک چپ اروپا برای پاسخگوی به برخی کاستی‌ها در کیفیت بحث‌های فوروم‌های فلورانس و پورت الگره بود. یکی از جالب‌ترین نکات این اجلاس، حضور بیش از ۴ گرایش تروتسکیست اروپایی و آمریکای لاتینی، و دو گرایش سابقاً تروتسکیست که دیگر خود را پیرو این بینش نمیدانند، بود. مشارکت این جریانها در و بازنگری چپ رادیکال اروپایی و چپ در آمریکای لاتین برای

فائق آمدن بر بحران چپ است. حضور نمایندگانی از چپ رادیکال عراق که تاکنون حداقل در رسانه‌های جمعی و حتی مجامع ضدجنگ، توجه کافی به نظرات و مواضع آنها نشده است، و همچنین حضور صدها نفر از جوانان فعالین جنبش جهانی ضدجنگ، از دیگر نکات مثبت این کنفرانس بود. برگزاری این فوروم، به گفته آکس کالانیکس، مارکسیست شناخته شده بریتانیایی، در تاریخ چپ اروپا بیسابقه است و نشانه‌ای از اتحاد، همبستگی قصابان مشهور آرژانتینی، کلدیو کلاتز، و فعالین جنبش چپ در برزیل و ونزوئلا، که در این کنفرانس شرکت داشتند، همگی در نقد دولت «لولا» در برزیل و رفرمیستی دانستن برنامه‌های این دولت در قدرت، هم نظر بودند و در عوض، نوید رادیکالیسم جدیدی در جنوب قاره آمریکا را دادند.

ولی در کنار این نکات، لازم است یادآوری شود که از بحث برخی از فعالین چپ، عمدتاً از یکی دو جریان تروتسکیست، واضح بود که تز دفاع از «جنبش‌های ضدآمریکایی» بدون توضیح رابطه مبارزه علیه «امپریالیسم» و مبارزه علیه سرمایه‌داری، چه خطرات بیشماری به همراه دارد. کنفرانس نشان داد که جناح‌هایی از چپ تروتسکیست و باقی‌ماندگان دفاع از استالینیسم در چپ اروپایی (از جمله آنگ فرانسه، حزب کمونسیت بازسازی شده ایتالیا، و جناح‌هایی از حزب کارگران سوسیالیست بریتانیا)، از انحرافات گذشته از جمله مسئله دفاع از جنبش‌های موسوم به «ملی-ضدامپریالیستی» بدون توجه به محتوای طبقاتی و اهداف چنین جنبش‌هایی، درسی نیاموخته‌اند و همچنان نسبت به ادعاهای ضدامپریالیستی جنبش ملی (و احیاناً مذهبی) توهم دارند. از طرف دیگر، برخورد رادیکال جوانان جنبش ضدسرمایه‌داری و بسیاری از فعالین گرایش‌های سیاسی حاضر در کنفرانس، بسیار امیدوارکننده بود و بدون شک چنین کنفرانس‌هایی، در تقویت این گرایش‌ها بی‌تأثیر نخواهند بود.

در حاشیه کنفرانس، مذاکره با فعالین چپ جنبش فلسطین و برخی از فعالین چپ رادیکال عراق، برای اتحاد چپ کارگری زمینه ایجاد فوروم خاورمیانه را بوجود آورد. رفقای فلسطینی، با انتقاد به موضع سازشکار فوروم قاهره، خصوصاً در قبال جنبش‌های ملی مذهبی، کوششی جدید برای برپایی فوروم خاورمیانه با رادیکالیسمی به مراتب عمیق‌تر را پیشنهاد میکردند و این پیشنهاد مورد استقبال نماینده هیئت هماهنگی اتحاد چپ کارگری قرار گرفت.

بخش خاورمیانه در فوروم بین‌المللی لوزان

جلسه بخش خاورمیانه، با بحث فعالین جنبش فلسطین شروع شد. «توفیق حداد» از مسئولین نشریه «بیتوین د لاینز» که یکی از مهم‌ترین و تنها نشریه چپ رادیکال فلسطینی است، در صحبت خود به بسط مبانی‌ای که روز قبل باز کرده بود، پرداخت. او در نقد طرح صلح پیشنهادی ایالت متحده و بازار مشترک اروپا موسوم به «راه صلح»، گفت که این طرح، از طرح اسلو هم عقب‌تر است و هدف اصلی آن، در هم شکستن جنبش «انتفاضه» می‌باشد. او در توضیح «انتفاضه» گفت، مبارزات قهرآمیز مردم فلسطین طی چند سال گذشته، چند هدف مشخص را دنبال می‌کند:

زیر سؤال بردن پیش‌فرض‌های قرارداد اسلو در رابطه با مسائل اساسی همچون سرزمین‌های فلسطینی، موقعیت پناهندگان و آوارگان سالهای ۱۹۴۸-۱۹۶۷، نقد فساد، ناتوانی و سازشکاری دولت ملی عرفات و سازمان «الفتح» و همچنین زیر سؤال بردن پایه‌های دولت صهیونیستی.

توفیق حداد در صحبت خود، با طرح نمونه‌های بیشماری از فساد دولت «ملی» گفت: ما هنوز نه اقتصاد و نه دولتی داریم، ولی عرفات و شرکاء آنچه داشتیم و نداشتیم را «خصوصی» کرده‌اند تا از منافع سرشار آن، به قیمت فقر، بدبختی و بی‌خانمانی مردم فلسطین، بهره‌گیرند. «حداد» با اشاره به فقر گسترده در بخش‌های وسیعی از جامعه فلسطینی گفت: «قرارداد اسلو» به عده‌ای این امکان را داد که از ثروتهای نجومی ناشی از وام‌ها و برنامه‌های عمرانی بازار مشترک و سازمان ملل، بهره‌گیرند، ولی برای اکثر مردم فلسطین، این قرارداد چیزی جز فقر و بدبختی، ببار نیاورده است. درون سازمان

«الفتح»، روند سیاسی چند سال گذشته، تقویت جنبه‌های «دیکتاتورمنشانه» رهبری، و گسترش فساد بوده است. توفیق حداد، در ادامه بحث خود، از سازمانهای «فرمیست» فلسطینی چون «جبهه خلق برای آزادی فلسطین» و «جبهه دمکراتیک برای آزادی

فلسطین» هم انتقاد کرد و گفت، این جریانها نه تنها از سرنگونی متحد اصلی‌شان یعنی اتحاد جماهیر شوروی، چیزی نیاموخته‌اند، بلکه در پی دستیابی به راه‌حلهای «سائتریست»، همچنان، از طرفی از قرارداد اسلو و ادامه آن در «راه صلح» دفاع میکنند، و از طرف دیگر، کوشش دارند با طرح برخی انتقادهای جزئی، راه فراری برای خود باقی بگذارند. توفیق حداد، همچنین با اشاره به تفاوت‌های بین «حماس» و «جهاد اسلامی»، بیهوده بودن تاکتیک عملیات انتحاری در مقابله با دولت اسرائیل را به بحث گذاشت و در عوض در دفاع از مقاومت پیگیر، رادیکال و مستمر ساکنان اردوگاههای فلسطینی به مثابه تنها راه حل درازمدت برای پیروزی، یاد کرد.

پس از این سخنران، خانم «جمالات ابویوسف» از فعالین فلسطینی مناطق اشغالی، در مورد موقعیت زنان در فلسطین و مبارزات آنها صحبت کرد. او گفت، در بسیاری از اردوگاه‌های پناهندگان، به خاطر گسترش فقر و بیکاری، در بسیاری موارد، زنان تنها نان آور خانواده‌ها یا حقوق‌بگیر اصلی خانه شده‌اند و با بهره‌گیری از موقعیت اقتصادی بهتر، کوشش دارند اتوریته بیشتری در خانه و اجتماع کسب کنند. او با اشاره به موقعیت زنان در سازمانهای غیردولتی NGO، گفت، یکی از «دستاوردهای» قرارداد اسلو، پیدایش دهها، چه بسا صدها سازمان غیردولتی بود که از بسیاری از زنان فمینیست عضوگیری کرد، اما از آنجاکه چنین تشکلهایی عمدتاً در دفاع از دولت ملی (دولت عرفات) فعال شدند، نه تنها علاقه‌ای به مسائل واقعی زنان نداشتند، بلکه بیش از پیش به ارگانهای بورژوازی در خدمت منافع اقلشار ممتاز تبدیل شدند و در حقیقت برخی از فعالین جنبش فمینیستی را از مبارزات اکثر زنان جدا کرده در خدمت ارگانهای دولتی سرمایه قرار دادند. «جمالات ابویوسف»، مانند توفیق حداد، در مخالفت با دولت عرفات، فساد این دستگاه، گسترش فاصله فقر و ثروت، بیکاری و بیخانمانی زحمتکشان فلسطینی، به تفصیل صحبت کرد و در پایان سخنان خود، در تأیید پیشنهاد اتحاد چپ کارگری پیرامون شکل‌گیری اتحادی از نیروهای رادیکال خاورمیانه در یک فوروم اجتماعی گفت، متأسفانه آنچه در قاهره به این اسم تشکیل شد ضعف‌های بیشماری داشت و یکی دو جریان سیاسی قصد داشته و دارند که این فوروم را مدافع منافع گروهی و سکناریستی خود کنند و واجب است ما فوروم واقعی را از پایین تشکیل دهیم.

در بخش دیگری از این جلسه، ۳ سخنران، دو دید کاملاً متفاوت از مبارزات آتی در عراق بیان کردند. یکی از مدافعان «جبهه دمکراسی در عراق»، از شکل‌گیری پلاتفرم جدیدی در دفاع از آزادی و در دفاع از تشکیل مجلس مؤسسان صحبت کرد. خانم بریزیت کیچل (حقوقدان و متخصص عراق) و آقای هیبر از فعالین مستقل چپ (عراق)، در مخالفت با این پلاتفرم، آنرا موضع اپوزیسیون فرمیست عراق و باقیمانندگان حزب کمونیست عراق خواندند و با اشاره به تاریخ سیاه این حزب، گفتند، ایجاد توهم نسبت به آینده ارگانهای بورژوازی در عراق، اشتباه است. این دو سخنران تأکید داشتند باید وضع اسفناک کردستان عراق و عمکرد چندساله حزب دمکرات کردستان عراق و اتحادیه میهنی را مورد انتقاد شدید قرار داد و سکوت حزب کمونیست عراق در این رابطه را محکوم کرد. آنها توهم‌پرانی جریانهای فرمیستی همچون حزب کمونیست عراق، پیرامون امکان پیدایش «دمکراسی» زیر سایه ایالات متحده را مورد انتقاد شدید قرار دادند.

در این بخش، عضو هیئت هماهنگی اتحاد چپ کارگری، با تأکید بر نکات عمده صحبتی که در جلسه افتتاحیه مطرح کرده بود، از مبارزات کارگران ایران علیه بیکارسازی‌ها و خصوصی‌سازی‌ها صحبت کرد و گفت در حالیکه مطبوعات غربی تأکیدشان عمدتاً پیرامون فعل و انفعالات درون حاکمیت و اختلافات جناح‌های حاکمیت است، برای کارگران ایران، اوضاع در دوره حکومت «اصلاح‌طلبان» بدتر شده است، چراکه این جمع، در رابطه با مسائل اقتصادی، از سیاست‌های نئولیبرالی صندوق بین‌المللی پول و بانک تجارت جهانی، تبعیت میکنند. او گفت، در مقطع کنونی، جنبش جهانی ضدسرمایه‌داری باید همبستگی با

کارگران ایران را در رأس فعالیتهای ضدجنگ خود قرار دهد. در آستانهٔ مرحله جدیدی از جنگ افروزی ایالات متحده، ایجاد کارزار بین‌المللی همبستگی با کارگران ایران، مهم‌ترین وظیفهٔ جنبش جهانی ضدسرمایه‌داری ست. این پیشنهاد و بحث‌های این بخش، با استقبال بیسابقهٔ تعدادی از جوانان فعال جنبش ضدسرمایه‌داری حاضر در این بحث روبرو شد.